

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Külső-monostoruca 111. sz.

Kiadó hivatal:

Középteza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 6 hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-szor 5 kr. a minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Hasenstein és Voglornál (Wollzeile 9. sz.).

Nyitférti cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délbén.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Pest, nov. 25. 1867.

(D.) A mikről többször szólottunk hírlapok után, azokra nézve Gajzágó interpellációja folytán az igazságügyminiszter nyilatkozott, s így nyilvánosan igazolva lőnek mindazon előhírek, melyekkel egykor s más-kor olvasó-közönségünket biztatni s megnyugtani törekedtünk.

Az urbéri törvényszékek oly alakban fognak telállítani, a mint azt az 1848-diki törvények is rendelék, s a mint a mult nyáron felállításuk módosztatára nézve mi is elmondottuk véleményünket, óhajtván, hogy azon czélra külön bíróságok állíttassanak fel, nem pedig a megyei törvényszékekre legyen e sürgető ügy áthízva.

E részben még csak azon óhajításunk lehet, hogy az illető bíróságok személyzetét oly férfiak képezzék, a kik az értelmiséggel elfogulatlanságot s minden kaszt és egyéni érdekeken felülemelkedő, tiszta és megvesztegethetlen bírói szellemet párosítanak, mert igen fontosak azon magán- és államgazdasági érdekek, melyeknek sarkai körül ezen bíróságok hatásköre forog; s az enyém s tied kérdésének ezen végleges eldöntései csak a kifogástalan igazságosság által fognak megnyugtatókká válni.

Az anyagi törvényekre nézve azt reméljük ugyan, hogy az osztrák codexnek a magyar jogfogalmakkal ellenkező intézményei, minő kiválólag az örökösödés, miniszteri intézkedések által el fognak törölni s a magyar jogfogalom gyorsan rehabilitáltatik, sőt úgy tudjuk, s erről e lapokban emlékeztünk is, miszerint Erdély tevékeny kir. biztosa az általunk fejtegetett irányban a gubernium által ki is dolgoztatta az anyagi törvényekben legsürgetőbb módosításokat; a mint azonban az igazságügyminiszter úr nyilatkozatából ki-vehetni, ő a magyar successionalis rendszert sem tartja kielégítőnek, s kerülni óhajtván a félrendsabályokat, az egész successiót excerptim a codificatio előtt kívánja mielőbb kidolgozni, mely az összes királyságra egyaránt kihasson, s azt véli, hogy ezáltal Erdély alapos törvényhez jutván, azon néhány havi idő kivárása reá nézve célszerűbb, mint hogyha rövid ideig tartó újabb provisoriummal a mostani ügymenetet pár hónapért fölzavarja.

Ezen érvek alaposágát, habár a halasztás csak hetekig is reánk nézve igen gyötrő, — tagadni nem lehet; vagy megvigasztalhat az, hogy Erdély nem fog hosszas ideig azon praejudicialis anyagi törvények uralma alatt maradni, s így bármily kínzó e rövid idő is, legfeljebb így segíthetünk magunkon, ha igyekeztünk ezalatt minél kevesebben átköltözni a Lethe és Styx folyamain.

Van azonban egy damoclesi kard Erdély felett, mely a legbecsületesebb s legjobb hitelű embert is fenyegeti, s mely miatt a magyar nemes ember háta borsózik, a pénz és hitel forgalmára nézve különben oly fontos és szükséges váltó használatától. Ez a „Personal arrest“, melyet jobb ha német műszónak hagyunk és magyarra át nem fordítunk.

E tárgyban illetékes biztatásunk lehet, hogy ez, épp mint a procuratori monopolium, rendeleteileg fog eltörölni mielőbb.

A porrendtartást, melyet közreadtunk s taglaltunk, remélhetőleg a közös államügyi tárgyak elintézésé után hamar kerülend tanácskozás alá, s így a főbűnök főbűnétől az osztrák processualitól végre csakugyan ki-menekülünk.

Nehezen és későre lehet mégis kiseperni ezt az Augias istállóját, s meg kell vallani, hogy a párt-csaták igen kicsinkés tárgyakkal igen sok napot ragadnak el a törvényhozástól, és igen sokaknak örömeik telik abban, hogy a törvényhozótest munkálkodását minél inkább húzzák, halasztják.

Im éppen ma is előtűntek fekdtek a megoldandó közös kérdések, heteken át kifáradtunk az osztály ülésekben annak tárgyalásában, elmondottuk ott mellette s ellene a mit mondhatánk, miért nem foghatánk hozzá három nap múlva, a mint a közfelkiáltás kívánta, miért kellett azt még hétfőig halasztani, hogy annál később juthassunk a bel-reformokhoz.

Böszörményi allegatioival heteket töltöttünk el, ezen fontos tárgyakkal hónapok telhetnek, s mi soha ahhoz nem juthatunk, hogy hazai viszonyainkat rendezhessük, s mekkora kérdések várnak pedig reánk, s mennyi mindent vár különösen Erdély, melyet Schmerling rendszere leginkább kiforgatott sarkaiból.

Valóban tiz esztendőn át gyakoroltuk ki-válóban a türelem erényét, s még arról le-mondanunk nem szabad.

Bizonyos, hogy úgy a pártoknál, mint a kormánynál a legjobban indulat uralkodik Erdély iránt, sajnos, hogy az alkotmányos rendes úton nem lehet oly gyorsan építeni s ujítani, a mily gyorsan képes volt az absolutismus úgy rombolni a jót, mint alkotni a rosszat.

De dolgaink így is haladnak előbbre, az unio naponta inkább tényré válik, ér-dekeink rendszeresen forranak össze, s e közben készülnék elé reformjaink, vasútaink épülnek, az urbéri viszonyok s az oly fontos székely örökség kérdéseiben eldöntő törvény-javaslatok készülnek, a telekkönyvezés már kezdetét veszi Erdélyben, a főtörvényszék a septemviratusba bekebelezett, a tábla rendeztetni fog, mihelyt a törvénykezési új rendszer ellátásával tudva lesz, ha egy-e vagy több tábla lesz a királyságban, s így az er-délyi részekben is.

Remélhetjük közhelyeink felosztását s a tagosítás gyorsabb lendületét, sokat remélhetünk, ha benn egyetértés, s kívülről béke biztosíthatja munkálkodásaink sikerét.

Kossuth és a brassói „Gazetta.“

Ki hitte volna még csak néhány hóval is ezelőtt, hogy a mi brassai „Gazetta“-nk kalapot emel a 848-49-iki szabadságharc Kossuth Lajosának, annak a Kossuth Lajosnak, kiről eddig csak a düh és gyűlölet hangján tudott emlékezni, azon férfinak, kinek nevével oly sokat izgatott el-lentünk?

Mit nem hittünk akkor, most megtörtént. A „Gazetta“-t fél térdén látjuk a nevezetes férfi előtt. Egészen leborulni egyelőre még genirozza saját olvasóitól, kik előtt Kossuthot „a román nemzet veszedelmének“ hirdeté vala teljes 19 éven át.

Mit jelezhet e bámulatos tünemény? Tán alapelvein változtatott a „Gazetta Transylvania“?

Ne ábrándozunk! Előttünk a mult Kossuthja körül sugárzik a tündöklőbb gloria, míg a „Gazetta“-t a nagy önszámított újabb nyilatkozatai, s különösen a váci levél, nyerték meg. — E levelek sarkalták ki saját modoru passiv magatartásából a cselekvés terére, s ösztönzik — ha csak lehet — valamelyik pártba csatlakozni. Melyikhez? ez a nagy kérdés. A deákpárt, a baloldal, mint nyilatkozatából látható, nem számíthat támogatására. És ugyan miként is számíthatna? hisz ezek mindket-te előtt csak a közös hon felvirágoztatása, a bi-rodalom megszilárdítása, s minden jogos igények lehető kielégítése a cél; ez a légkör a „Gazetta“-nak nem kielégítő. Neki még kell valami! Külön-ben is saját szavai szerint „már fel van oldva a köteleesség alól: a birodalom egységéért küzdeni“!

Am számára is mutatott helyet a sors; ott sorakozik a szélső-bal, mely ha most jelentéke-tenül is van képviselve az országgyűlésen; jöni fog szerinte az idő, s pedig a mostani képviselők mandatumának kitérésével jöni fog, midőn a képviseletházban majd csak a szélsőségek felett folyand a nemes vetély; s jöhet e töredéknek sinez szá-n-dékában a haza veszte, az út, melyen balad, mégis legközelebb áll a „Gazetta“ Eldorádójához.

De maga is érezvén mekkorát fordított a ke-reken, csak tapogatózva vezet olvasóit a szélső-bal padjaira; ez alkalommal még csak constatálja hány helytt szavaztak Kossuthra a románok: mert a dualismus ellen nyilatkozott, s a dunai konfoederatiót tűzte zászlójára, de utóbbihoz is óvatosan nyul a brassai lap, nem tudván, melyik uralkodó ház adná majd a fejedelmet e konfoederatio élére; s az, úgy látszik, hatalmasan fujdogáló muszka szelek daczára sem tartja meg tapintatosnak az Ausztriával szakítást. Később tán erre is megnyílnának hasábjai, mindenesetre az orosz intentiók stadiuma határoz.

Meggyőződött azonban teljesen azon phrasisk nagyságáról, melyekkel „az ausztriai ház iránti tántoríthatlan hűség“ hánytorgatásainál töltögette lapjait, úgy arról, hogy az országgyűlésnek a nem-zetiségekkel szembeni legméltányosabb eljárása is

alig leend képes elhalványítani a muszka ábrándok fényét a „Gazetta“ előtt; egymagára csak megma-rad továbbra is utopiáival. Kilátásba tette végül, hogy a szélsőbal benne nemsokára egy támaszt nyer.

Vegyük komolyan fontolóra tehát az illetők, mit cselekesznek, midőn szélsőségek melletti demon-stratióikkal a brassói „Gazetta“-nak okoznak örömet.

Nyilatkozata *)

az erdélyi püspöki megyéhez tartozó r. kato-likus országgyűlési képviselőknek.

Az erdélyi r. katolikus püspöki megye au-tonomiája helyreállított, és a vallás- és közokta-tásügyi miniszter ő nagyméltósága által szeptember 12-ről tett felhívás következtében püspökünk a sta-tusgyűlést jövő január 5-ére összehívta.

Nem új ezen institutio egyházunkban, külön-sen magyar hazánkban. Első királyaink idejétől fogva a multban folytonosan nyomaira találunk, hogy az egyház anyagi ügyei felett egyháziak és világiak közösen tanácskoztak, s azokat kölcsönös egyetértéssel mozdították elő.

Az erdélyi püspöki megyét illetőleg az ön-állóságot és a status gyűlését nemzeti fejedelmünk korában kelt országos törvény biztosította; folyto-nos gyakorlatában voltak eldöndeik egészen 1772-ig, mikor összes alapítványaink kezelése az öt évvel azelőtt felállított főkormányzségi katolika commis-siora bízott, melynek hatáskörébe rendeltettek 1775-ben az egyházi és iskolai ügyek általában.

A dicasterialis rendszer, a mindent e hatalom alá központosítani törekvő akkori kormány forgatta ki megénknek mind világi, mind egyházi tagjait önállóságból kifolyó rendelkezési jogából.

1848-ban autonomiánk visszaállítása felett Magyarország püspöki kara tanácskozott és kérel-mezett.

1866-ban január 10-én az erdélyi katolikus status gyűlése ezen püspöki megyét illetőleg a leg-alaposabb előterjesztéssel folyamodott püspökével egyetértelműleg.

Mi ezen megyéhez tartozó képviselők csak azt tettük, midőn ezen folyamodását statusunknak elintéztetni kértük a vallás- és közoktatási minisz-ter ő nagyméltóságához folyó évi június 20-án be-adott kérvényünkben, a mit az erdélyi status gyű-lés által oly helyes alapon és érdemteljesen meg-kezdett ügy előmozdítására kötelességünknek is-mertünk.

De miután alig hiszszük, hogy ezen status gyűlésben országgyűlési képviselői elfoglaltasaink miatt mindnyájan résztvehesünk, ezenel némely nézeteinket közöljük megénk tagjaival.

Nagyszert az eszme, mely most megénkben ismét életbe lép. Figyelemmel kísérik fejlődését és hatását nem csupán magyar hazánkban, de a kül-föld, jelesen Franciaország és Belgium katolikus notabilitásai.

Panaszkodtunk, és méltán, hogy a világi rend merőben ki van zárva az alapítványaink, iskoláink feletti rendelkezésből, és egyházunk közügyeiben résztvéből.

Panaszkodtunk, hogy a közönbösség egyhá-zunk s iskoláink ügyei iránt a világi rendnél elter-jedt; mert mindent a kormány rendezett, rendelt, intézett el.

Panaszkodtunk, hogy alapítványaink veszték el, nem az alapítók céljai szerint kezeltetnek, fundatiók reducáltatnak, iskoláink, növeldeink és tápintezeteink dolga rosszul megy.

Imé ki van nyitva a pálya, melyen bebizo-nyíthatjuk, hogy tudjuk és akarjuk a mult hibáit helyrehozni és jobbat tenni, mint eddig tették.

Az erdélyi egyháziak és világiak közlül tehát senki ezen ügy iránt közönbös nem maradhat, sietni kell mindenkinek, ki akár saját személyében, akár választottja által részt venni jogosítva van, ezt teljes eréllyel felkarolni.

Sem egyes személy vagy személyek iránti rokonszenv nem vezethet, sem ellenszenv le nem bűthet bárkit. Az ügy nagysága és nagy hordereji fontossága kell, hogy mindnyájunkat buzditson.

Status-gyűlésünk összehívott: mi azt óhaj-tuk, hogy e gyűlés szelleme és folyama esendes és gyakorlati legyen, mely nem csupán az ellen-örködés kérdéseit fejtsé meg, hanem ily fontos ügyeinknek és vagyonainknak igazgatását — ő Fel-sége legfelsőbb kegyuri és főfelügyelői jogainak

*) Az aláírók megbízása folytán kérték az „Unio“ és „Magyar Polgár“ tisz. szerkesztősége, sziveskedjenek e nyilat-kozatot becses lapjaikban szintén közreadni.

Szerk.

esorbitása nélkül — a katolikus status kezeibe gyakorlatilag is szerezte vissza.

Magyarország érsekei és püspökei tanácskoz-nak ezen intézvénynek hazánk püspöki megyében általánossá tétele felett: mi az erdélyi megyében leszünk az első, kiknek példánkkal ki kell mu-tatni, hogy a segély, mit a világi rendből iskoláinkra, alapítványainkra és egyházaink közügyeire nézve várnak, nem lesz hiu ábránd, hanem valóság.

Hogy a status-gyűlés nem egyháziak és vilá-giak egymás elleni küzd-homokja, hanem — miképp valóságos eszméje hozza magával — közös és egyet-értő munkásság az egyház és a nevelés szent ügyé-nek előmozdítására.

Status-gyűlésünk az 1848-ban tett, és az 1866-iki január 10-ki jegyzőkönyvben körülírt szer-kezet szerint rendeltetett összehívatni.

Ennélfogva tagjai közt vannak mind az egy-házi, mind a világi rendből dignitariusk, patronu-sok és képviselők.

Ez utóbbiak közzé tartoznak: a középtano-dákban egy-egy képviselő; a több mint öt ezer r. katolikus lakost számláló városokból és hely-ségekből egy-egy képviselő, Kolozsvár részéről há-rom képviselő; mindenik esperességből egy az oda tartozó papság által választott egyházi képviselő, és a világi választók által, kik az egyes parochiak által választatnak meg, megválasztott két-két világi képviselő.

E képviselők megválasztása legfontosabb.

Mi azt hisszük, az ügy iránt buzgó, de hig-gadt, és a feladat gyakorlati átvitelét óhajtó és tudó képviselőkre van szükség.

Az egyetértés, ügybuzgalom és gyakorlati tapintat fogja megszűlni az eredményeket, melye-ket e gyűléstől mindnyájan reméltünk, a melyekért létrejvetelét oly hosszú években keresztül óhajto-tuk, és a miért parlamentarizmus kormányunk azt megadta.

Az ellenkező mindent tönkre tenne. Állandó-ságra ez intézvény erdélyi megyénkben úgy szá-míthat biztosan, ha Magyarország többi püspöksé-gében is létrejövend.

Pest, november 23-án, 1867.

Gál János, gr. Wass Samu, Kethely József, Tolnay Gábor, Széles Dénes, Geczó János, gróf Kálnoky Pál, gr. Lázár Kálmán, Gajzágó Salamon, Makrai László, Antalfi Károly, Fejér János, Betegh Kelemen, Boér János, Lázár Dénes, Thury Gergely, ifj. b. Huszár Károly, Simay Gergely, b. Szent-kereszti Sigmund.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése nov. 25-én.

Elnök: Szentiványi Károly, jegyzők: Gajzágó Salamon és Dimitrievis Mihos. A kormány részéről jelen voltak: Andrássy gróf miniszterelnök, Eötvös József báró, Horváth Boldizsár, Gorove István és Mikó Imre gróf miniszterek.

Ülés kezdete d. e. 10 órakor.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Elnök előterjeszti a beérkezett kérvényeket.

Somssich Pál, mint a magyar szőlősgaz-dák és bortermelők orsz. értekezletének elnöke az értekezlet nevében kérvényt nyújt át a szőlőtermés-nek bármely tekintetben természetben való megdéz-málásának megszüntetése tárgyában. (Helyeslés.) Az értekezlet ugyanis ezen fontos nemzetgazdasági ügyben tanácskozná, ugy találta, hogy azon aka-dályok között, melyek a magyar borkereskedés út-jaiban állnak, olyanok is vannak, miket egyedül csak a kormány és a törvényhozás szüntethet meg. Ezek között első sorban áll a szőlőtermésnek ter-mészetben való megvámolása, megdéz-málásának megszüntetése. (Helyeslés.) Ennek a méltányosság és igazság alapján való elintézését kéri a borte-rmelők értekezlete s a kérvény szóló azon politikai tekintetknél fogva is ajánlja a ház figyelmébe, melyek e kérdés megoldásának elhalasztását nem engedik.

Horváth Boldizsár igazságügyminiszter. Egy kéresem van, t. ház, e tárgyra vonatkozólag. Mivel az urbéri, hűbéri maradványok megváltására vonatkozó törvényjavaslat éppen most van nálam munkában és néhány nap múlva be lesz fejezve, kérem a t. házat, hogy ezen beadvány ne a kér-vényi bizottsághoz, hanem közvetlenül hozzám méltóztassék átteni, hogy ezen beadványra a törvény-javaslat elkészítésénél a miniszterium figyelemmel lehessen.

Gajzágó Salamon: T. képv. ház! Midőn a képv. ház folyó évi márczius 8-án tartott 101-ik ülése 692-dik határozatával a miniszteriumot Er-

délre nézve a közigazgatás, kormányzat és törvénykezés terén szükséges intézkedések megtételére mindaddig, míg tekintettel az 1847—48-dik VII. t. cz. 5-dik szakaszára az erdélyi viszonyok rendezésére vonatkozólag törvények alkottatának, saját felelősségére és belátására felhatalmazta, kétségkívül szándékát és reményét fejezte ki egyúttal, hogy a kormány a rögtön átalakulás veszélyeit kikértülve, a viszonyoknak jogszerű és fokozatos fejlesztését hazafiúi kötelességgel fogja tekinteni.

Nem tagadhatni, t. képv. ház, hogy a kormány eme megbízatásnak több tekintetben megfelelt; azonban az Erdélyben tényleg fennálló osztrák polgári törvénykönyvnek különösen az örökösödésre vonatkozó, a nemzeti szellemet és vagyont fenyegető, következésképp a közérzettel soha ki nem békíthető rendeletei; továbbá az Erdélyben életkérdéssé vált közigazgatásnak primitív állapotából való kiemelése és javítása körül nem történt meg mindaz, a mi minden érdekek szem előtt tartásával is — legalább nézetem szerint — megtörténhetett volna.

T. képv. ház! A történelem feladata leendő hűn esetenli azon szenvedéseket, melyeket Erdély a lefolyt időszakban úgy köz, mint magánjogilag szenvedett. Az e lefolyt napok alatt átélt bátor s öntudatos harc, midőn az le fog iratni, nem leendő kevésbé lélekemelő és nem leendő kitaratás- s áldozatokban szegényebb, mint volt azon korszak, midőn a szabadság lobogói ama bérczek felől indultak ki az alföld síkságaira.

Tekintettel tehát azon fontos állami érdekekre, melyeknek megővését és életerőben tartását ezen már magától a természetből Magyarország egyik védváraul kijelölt részben a törvényhozásnak fenn tartani és előmozdítani kötelessége: röviden és minden további indoklás nélkül van szerencsém a t. igazságügyminiszter úrhoz a következő interpellációt intézni:

Gajzágó Salamon interpellációja a miniszteriumhoz.

Szándékozik-e a kormány a magyar örökösödési törvényeket legalább szellemében Erdélyre is kiterjeszteni?

Szándékozik-e a kormány kiterjeszteni Erdélyre azon magánjogi törvényeket, melyek a közigazgatási alapjait szolgálják Magyarországon is, melyek a birtokviszonyok rendezését lehetővé tették, úgy mint a tagosítás, legelő elkülönítés, közös részek arányosítása, valamint mezeti rendszéri törvényt is?

Szándékozik-e a kormány az 1848. kolozsvári IV. t. cz. szerinti elkülönített urbéri törvényszékeket mielőbb felállítani? a különösen a székelyföldi urbéri viszonyok eldöntésére nézve az 1854. június 21-ről kelt nyilatkozás határozatlanságát egy az 1848-ki törvényhozás irányának megfelelő tiszta értelmezéssel helyrehozni s lehetővé tenni?

Horváth Boldizsár igazságügyminiszter: Azokra nézve, melyeket a kormány a törvénykezés terén Erdélyre nézve részint már tett, részint pedig, a melyek e tekintetben folyamatban vannak, röviden a következő felvilágosítást van szerencsém adni: (Halljuk!)

Legelső teendőjének tartotta a kormány, hogy a szebeni tartománygyűlés határozmányain alapuló kolozsvári legfőbb törvényszék megállítását, az a magyar kir. curiába beolvasszassék. Az erre vonatkozó rendelet, mint a t. ház előtt tudva lesz, már megjelent october elején, s ennek értelmében a kolozsvári legfőbb törvényszék, mint ilyen, ez év végén felszavatva: jövő 1868. év január 1-től kezdve a magyar kir. curia kebelében egy erdélyi osztály, mint a magyar curiának kiegészítő része fog felállítani.

Mi a mezeti rendszert illeti, a polgári perrendtartást úgy iparkodott a kormány összeállítani, hogy ez törvény erejére emelkedvén, egyúttal Erdélyre is kiterjesztessék. E polgári perrendtartásban hivatkozás van egyúttal a mezeti rendszere is, és a mezeti rendőri törvények azon átalakításával, melyet az erdélyi specialis viszonyok követelnek, ugyanakkor fognak életbe léptetni, midőn a polgári perrendtartás törvény erejére emelkedik.

Gondja volt továbbá a kormánynak arra is, hogy a hitel forrásait Erdélyre nézve megnyithassa.

Mivel ennek egyik főpostulatuma a telekkönyvi intézmény, intézkedett a kormány, hogy a telekkönyvi intézmény mielőbb Erdélybe is behozassék. E célból a helyszínelési munkálatok még ez év folyamában meg fognak kezdeni, s a telekkönyvi igazgatóság már a jövő héten székhelyét el fogja foglalni Kolozsvárra.

Gajzágó t. képviselő úr az urbéri törvényekre nézve is kívánt felvilágosítást. Ezeket két részre osztom: anyagi és alaki részre. Mi az anyagi részt illeti, a t. képviselő úr, úgy hiszem, nem kívánja, hogy e részben lényeges módosítások történjenek. Ezt magasabb politikai okok tiltanak. Az eddigieknél kedvezőtlenebb elveket a t. képviselő úr bizonyosan nem fog felállítani akarni; kedvezőbb elvek felállítása pedig káros visszahatást, nyugtalanságot idézne elő azoknál, kiknek határaitban az urbéri rendezés az eddigi elvek alapján megtörtént.

Azonban, mi az urbéri maradványokat és általában a hűbéri szolgálványok megváltását illeti, a melyekről ezen szabályrendeletek nem intézkedtek, erre nézve, mint már előbb is említettem, külön

törvényjavaslat van az igazságügyminiszterium kebelében készülőben, mely, ha törvény erejére emelkedik, Erdélyre is ki fog terjedni.

Az urbéri törvények anyagi részében csak egyetlen egy pont van, mely bővebb megoldásra vár, és ez a siculica haereditas kérdése.

Ezen kérdés éppen most van az igazságügyminiszteriumban tárgyalás alatt, és talán még ezen év folyamában fog végmegoldást nyerni. (Tetszés.)

A mi azonban az urbéri törvények alaki részét illeti, erre nézve kijelenthetek annyit, hogy a miniszterium az ottani viszonyok tekintetéből célszerűnek véli külön urbéri bíróságok felállítását, a melyek talán már néhány hét múlva alakítva és életbe léptetve lesznek. (Helyeslés.) Ki lesz egyúttal mondván, hogy az urbéri rendezéssel összefüggő arányosítási és tagosítási tárgyak ezen külön urbéri törvényszékek által legyenek megoldhatók; mi által az eddigi urbéri szabályok rendeletének egyik legnagyobb hiánya pótolva lesz.

Gondoskodni fog a kormány arról is, hogy ezen urbéri törvényszékek előtt az eljárás mindenestre gyorsabb és könnyebb legyen, mint az eddigi rendeletek szerint volt. (Tetszés.)

A városokat illetőleg a miniszterium nem találja indokolhatónak, hogy azok egy czélszerűbb gazdasági rendszer áldásaiból kirekesztve maradjanak; és miután e téren a törvényhozásnak kellő intézkedései mind Magyarországra, mind Erdélyre nézve eddig hiányoznak, a miniszterium külön törvényt akar javaslatba hozni arra nézve, hogy a tagosítás és arányosítás a városokban is, a községi vagyonnak megtámadása nélkül is eszközölhető legyen.

De mielőtt a miniszterium a munkába bocsátkoznék, szükségesnek tartotta a magyar és erdélyi városokat e tárgyra vonatkozó nézeteik és kívánataik közlésére felszólítani. Mihelyt e felszólításra a városok válaszolni fognak, a kormány nem fog késni, azon nyilatkozatok méltányos tekintetbevétele mellett, az érintett törvényjavaslatot egybeállítani s a ház tanácskozása alá bocsátani.

A mi végre az örökösödési rendszert illeti, igen óhajtanám, ha a Magyarországon fennálló örökösödési rendszert ki lehetne terjeszteni Erdélyre nézve is. Azonban az örökösödési rendszer Magyarországon, úgy a mint van, fenn nem tartható, és én, mint igazságügyminiszter, semmiesetre sem vehetem magamra azon felelősséget, és ez iránt teljes nyíltsággal és őszinteséggel szólok, hogy addig, míg külön örökösödési rendszer, mind Magyarországra, mind Erdélyre nézve megállapítva nem lesz, az ottani örökösödési rendszer felbontassék és egy provisorium állítassék, talán egy vagy másfél évre, a mi a magánjogi viszonyokban tömördek zavart fogna előidézni. (Helyeslés.)

Egyébiránt, mivel az örökösödési törvény a polgári törvénykönyv keretébe tartozik, a polgári törvénykönyv egybeállítása pedig hosszabb időt igényel: hogy Erdély e részbeni méltányos kívánatai mielőbb kielégíthetők legyenek, intézkedtem az iránt, hogy az örökösödési rendszer, úgy a mint Franciaországban is történt, külön javaslat alakjában munkába vessék, és a polgári törvénykönyvet megelőzőleg emeltessék törvény erejére. (Helyeslés.) Ezen örökösödési rendszer azután később a polgári törvénykönyvbe lesz illeszthető.

Ha ez létesül, Erdélynek egyik legnagyobb vágya teljesedésbe megy, és meg vagyok győződve arról, hogy az erdélyiek hazafiasága inkább türelmessel lesz e téren még egy ideig, sem mint az örökösödési rendszer rögtönzése, vagy egy újabb provisorium behozása által a magán jogviszonyok ott megzavartassanak. (Élénk tetszés.)

Gajzágó Salamon: Azok után, melyeket a t. igazságügyminiszter úr előadott, én részemről teljesen megnyugtatta érzem magamat; megnyugtatta különösen azáltal, hogy az örökösödési törvényre nézve, mely jelenleg Erdélyben fennáll, és pedig bár miképp vegyük és értelmezzük ezen dolgot, Erdélynek véghetetlen sérelmére és közérzetének megsértésével áll fenn, az igazságügyminiszter úr kijelenté, hogy nem várva be az általános codificációt, az örökösödési törvény Erdélyre nézve szintugy, mint Magyarországra nézve előzetesen fog megfogadni. E részben is tehát teljes megnyugvással vagyok s nincs mit óhajtanom, mint azt, hogy ezen törvények, melyek csakugyan Magyarország megszilárdítására fognak szolgálni, mielőbb a ház asztalára lételessenek. (Helyeslés.)

lvánka Imre átnyújtja Kis-Kőrös város kérvényét, melyben azért folyamodik, hogy a tervben levő pest-csongrádi, vagy pest-szegedi csatorna ezen város felé vezettessék.

A kérvény a kérvényi bizottsághoz tétetik át. Pulszky Ferenc szintén interpellációt nyújtott be, melyet a jegyző felolvas.

Pulszky Ferenc interpellációja az igazságügyminiszterhez.

Miután az 1848. XII. t. cz. 9. §. világosan a miniszterium kötelességévé teszi igazság s méltanyosság szerint intézkedni azon urbéri örökösödési szerződésekre nézve, melyek 1848 előtt kötöttek; kérdezteket az igazságügyminiszter: mikor szándékozik ezen törvény rendeletének eleget tenni?

Horváth Boldizsár igazságügyminiszter: T. ház! Pulszky képv. társam interpellációjára azon felvilágosítást adhatom, hogy az erre vonatkozó

törvényjavaslat munkában van, mint kiegészítő része azon törvényjavaslatnak, mely az urbéri maradványok kérdésének megoldásáról rendelkezik.

Pulszky Ferenc: Tökéletesen meg vagyok nyugtatra igazságügyminiszter úr feleletével. Gr. Andrássy Gyula miniszterelnök: A t. ház határozata következtében azon megbízatásba részesítvén, hogy ő Felsége a királynénak nevenapja alkalmából a ház szerencsekívánatait és hódolatát fejezném ki, van szerencsém jeleníteni, hogy e megbízásban eljárva, a királyné nekem kegyesen megparancsolni méltóztatott, hogy a háznak ő Felsége szíves köszönését fejezném ki. (Élénk éljenzés.)

Következik a központi bizottság jelentésének felolvasása a hozzá utasítva volt törvényjavaslatokról. — (A bizottsági jelentéseket jövő számunk hozandja.)

Kerkápolyi Károly előadó olvassa az államadósságokról szóló központi jelentést.

Pulszky Ferenc előadó olvassa a vám- s kereskedelmi szerződésről szóló központi jelentést.

Prugberger József: Indokolás mellett benyújtja a IX. osztály külön véleményét.

Elnök jelenti, hogy a vám és kereskedelmi szerződésre vonatkozó iratokat Gorove miniszter úr beküldötte, s azok külön szelvényben a ház irodájában vannak letéve. — Egyszersmind kérdi a házat, hogy mikorra szándékozik e törvényjavaslatok tárgyalását kitűzni.

A többség a hétfői napot hangoztatja s az elnök ennek folytán kijelenti, hogy a törvényjavaslatok tárgyalása jövő hétfőn fog megkezdetni. (Helyeslés.)

Gróf Andrássy Gyula miniszterelnök: Miután az osztályok a jelenleg napirendre kitűzött tárgyakra nézve jelentésüket már beadták, a tárgyakat pedig jövő hétfőre méltóztatnak napirendre kitűzni, azt gondolom, hogy az osztályok ez alatt nem lesznek elfoglalva, és így azt hittem, hogy azon törvényjavaslatok közül, melyeket a kormány a t. ház elébe terjeszteni ígért, azokat, a melyek jelenleg elkészültek, rögtön a t. ház elé terjeszthetem. (Helyeslés.) Ez értelemben van szerencsém a t. ház asztalára két törvényjavaslatot letenni. (Halljuk! Az első az izraeliták polgári és politikai egyenjogúsítására vonatkozik (Élénk helyeslés), a második a magyar korona területén levő vasutak és csatornák telettkönyvezését tárgyalja.

Melőtt az iratokat elhatározni, hogy mindkét törvényjavaslat itt felolvasatván, kinyomattassék és az osztályok által azonnal tárgyalás alá vettessék. (Helyeslés.)

Deák Ferenc: Ugy hiszem, hogy ezen két törvényjavaslatot jó lesz kinyomtatni s azonnal átadni az osztályoknak tárgyalás végett, és csak ha azok elkészültek a munkával, akkor lehet azokat itt e házban végleges tárgyalásra kitűzni. (Helyeslés.)

Gajzágó Salamon jegyző erre, a ház feszült figyelmé közt, felolvassa a következő törvényjavaslatot:

Törvényjavaslat

az izraeliták egyenjogúságáról, a polgári és politikai jogok tekintetében.

1. §. Az országnak izraelita lakosai, minden polgári és politikai jogok gyakorlására, az országnak keresztény lakosaival egyenlőn képesítetteknek nyilvánítatnak. (Általános élénk helyeslés.)

2. §. Minden ezzel ellenkező törvény, szokás vagy rendelet ezennel megszűnik. (Általános élénk tetszés.)

A második terjedelmes törvényjavaslat, mely a vasutak és csatornák telettkönyvezését tárgyalja, felolvasatnak tekintetik, s mindkettő kinyomattatván, az osztályokhoz utasítatik.

Következik a költségvetési, majd a kérvényezési bizottság jelentésének felolvasása, minék befejeztével

Elnök jelenti, hogy az országház átalakítása már teljesen be levén fejezve, a legközelebbi ülés már ott tartható. Köszönetet mond egyszerűsmind a ház nevében az akadémia elnökségének a terem átengedéseért. (Éljenzsés.)

Végül beadatnak a szavazatok a Dózsa Elek halála által megtüresedett alelnöki állomásra.

Ülés vége 1 negyed 2 órakor.

Hivatalos közlemények

(A „Budapesti Közlöny” után.)

Ö. cs. kir. Apostoli Felsége, mult hó 15-kén kelt legmagasabb elhatározásával, a miniszter-tanács előterjesztése folytán legkegyelmesebben jóváhagyai méltóztatott, hogy a magyar országgyűlés által felajánlott, s volt honvédek árvái, özvegyei, munkas keresetképtelenné vált rokkantjainak felségelésére fordítandó százezer darab aranyból álló koronázási ajándék, az illetőknek életjáradékok alakjában osztassék ki.

E végből, névszerint az életjáradékok élvezetére jogosítottak igényeinek megbírlása s érvényesítése céljából, a magyar királyi miniszterium kebelében s felügyelete alatt, egy az illető szakminiszteriumok egy-egy tisztviselőjéből, s kellő számu, a segélyezendők jogosultságára nézve legtöbb ismerettel bíró volt honvédtisztokból álló külön bizottság alakítottat, mely működését mai napon meg-

kezdette. Az írásbeli teendőket egy külön hivatal végzendí, mely a bizottság egyik tagjának vezetésével megfelelő számu fogalmi s kezelési tisztviselőkkel alakítottat össze.

A bizottság elnökül Kandó Kálmán miniszteri tanácsos, tagjain pedig Cseley János belügyminiszteri osztálytanácsos, Aschermann Ferenc honvédelmi, Gombos Gusztáv pénzügyminiszteri titkárok, továbbá Földváry Károly, Szathmáry Mihály, Czillich Ede, Hauser Károly, Gorove Antal és gr. Vay László volt honvédtisztek neveztettek ki.

A hivatal vezetésével Cseley János bizottsági tag bízott meg.

Mi is azon megjegyzéssel hozatik köztudomásra, hogy a bizottság eljárásának részletei, s azon módok, melyek szerint az alapot illető igények érvényesítendők lesznek, a bizottság által fognak a hivatalos lap útján közzéírni tétetni.

Budán, 1867. évi nov. 25-én.

A magyar kir. miniszterelnökségtől.

KÜLFÖLD.

Anglia és a conferentia.

Az angol trónbeszéd — olvassuk a sугalma-zott „La Presse”-ben — teljes hallgatással mellőzi ugyan a conferentia kérdését, de az angol miniszterek nem követték az adott példát s mind Lord Derby, mind pedig lord Stanley nyilatkoztak a conferentia iránt a parlamentben. A két miniszter nyilatkozata körülbelül egyértelmű.

Mindkettő egyetért abban, hogy a conferentia több kárt mint előnyt okozna azon esetben, ha a hatalmak már előre nem állapítanának meg valamely közös tanácskozási alapot, s nem lennének előre biztosítva a két leginkább érdekelt fél, t. i. Olaszország és a szent szék megnyugvásáról a conferentia határozataiban.

S valóban i: azon szándék, hogy a hatalmak képviselői a római kérdés megvizsgálása végett összegyűljenek, nem vezetne egyébre, mint hogy nyíltan kitűnven az európai kabinetek közt fennálló nézetkülönbség, az egyenetlenség magvai vetetnének el azon téren, melyen tán más eszközök által sikerrel lehet vala működni.

Az angol kabinetnek ennél fogva igaza van, midőn azt kívánja, hogy mielőtt közös tanácskozásokba bocsátkoznának a római kérdés fölött, a hatalmaknak a fő kérdést illetőleg elvileg meg kell bizonyos módban állapodniok. Ez esetben a tanácskozási alap nem lehet más, mint a pápai világi hatalom fentartása a jelen határok között. Ezen hatalmat egy kormány sem vonhatja kétségbe, minthogy valamenyien elismerték és elismerik most is, mit eléggé bizonyít az, hogy mindannyian tartanak szabályszerűleg megbízott képviselőket a szent széknél. Tehát valamennyi európai kormány, kivéve az olaszt, úgy tekinti a pápai kormányt, mint rendes világi hatalmat. Ennél fogva nem is fogja egyik is kétségbe vonni e hatalom abbeli jogát, hogy szomszédai által tiszteletben kíván tartatni s fennállani törekszik; amde talán többek előtt a hatalmak közül nem látszik gyakorlati eljárásnak, ünnepélyesen is elismerni e tényállást valamely nyilatkozat által s ez ellen a meg nem jelenésben keresnek menedéket.

Egyébiránt a hatalmak egyetértése a kérdés lényege, t. i. a pápa világi hatalmának fentartását illetőleg még nem lenne képes biztosítani a conferentia eredményét, a leginkább érdekelt felek belenyugvása nélkül. Szükséges tehát, hogy Olaszország lemondjon Rómához formált állítólagos jogairól s elutasítson magától minden oly szándékot, mely a pápai birtok elfoglalását czélozná. Szükséges, hogy a szent szék lemondjon azon birtokok visszaszerzéséről, melyek töle ezelőtt elfoglaltattak, minthogy ez minden lehető új intézkedésnek első és alapfeltétele.

E két feltétel előleges teljesítése feltétlenül szükséges, mert a conferentia nem olyan tanácskozási testület, melyben a többség alkotja a törvényt s a minoritás nem tehet egyebet, hanem protestál és szépen aláveti magát a hozott határozatnak. A conferentiában mindenik hatalom megtartja teljes elhatározási szabadságát, s akármelyiket is csak azon határozatok kötik, miket jószántából fogadott el.

Az angol kormány, Stanley lord nyilatkozata után itélve, nem látszik lényeges akadályt gördíteni a conferentia elé, melynek összehívását Franciaország sürgeti, s csupán azon feltételek teljesítését kívánja, melyektől függ kizárólag ezen fontos tárgy sikerülése. A felmerülő nehézségek egyike sem legyőzhetlen, ha csak Anglia példájára, valamennyi hatalom egyaránt át leendő hatva azon óhajástól, hogy Francia- és Olaszország között megint helyreálljon a jó egyetértés, s ha a franciezi kabinetnek lesz elég erélye lemondani tarthatlan követeléseiről. A fő akadályt a conferentia elé nem Londonban, nem is Berlinben, hanem Florenzben gördítik.

Az angol királyné nyilatkozata nem tesz kifogásokat csapatainknak Rómába való menetelére ellen. Az angol kormány nem vonhatja kétségbe a szent szék azon jogát, hogy szükség esetén szövetségesét segélyül hívja. Felemlítvén, hogy a garibaldisták uralkodóik felhatalmazása nélkül fog-

tak a cselekvényhez, a trónbeszéd constatirozza e fellépés mélyen hibás s a néppel ellenkező voltát, s így hallgatagon elismerte a szent szék abbéli jogát, hogy Franciaország segítségül hívható.

S éppen ezen előzmény alapján, minthogy a pápai bírtok most már minden külmegegyezés el- len biztosítva van, fejezte ki a királyné abbéli reményét, hogy a francia csapatok mihamarabb visz- sza fognak vonatni.

FRANCIAORSZÁG. Páris, nov. 26. A „France” tegnapi számában jelenti: Oroszország, Ausztria, Spanyolország, Portugália, Belgium, Hol- landia, Svécia, Svájc, Bajorország, Württemberg és Bádén kikötés nélkül hozzájárulnak a conferen- tiához. Poroszország beleegyezését bizonyos, An- gliát valószínűnek tekintik.

A „Patrie” jelenti: Magánügyön megerősíti azon hírt, miszerint Róma beleegyezését adta a conferentia megtartására, és hozzáteszi, hogy Anto- nelli szóval és a nuntiushoz intézett utasítások révén is, kijelentette Párisban, hogy ő a conferentia elfogadását pártolja előfeltételek nélkül.

Hírlik továbbá, hogy Olaszország hivatalosan még nem adta tudni beleegyezését. A hely, hol a conferentiát tartásák, még nincs kijelölve.

OROSZORSZÁG. A „Dziennik Poznanski” állítólag jól értesült forrástól hallja, hogy az orosz császári uralkodó család kebelében komoly viszály ütött ki, melyre Oroszország Poroszország iránti hagyományos viszonyára vonatkozó nézetkülönbség szolgált okul. Az orosz ultrák, kik napról napra nagyobb befolyást nyernek a politika menetében, e hír folytán állítólag erőlyes lépésre hívták fel a trónörökös nagyherceget, mely lépés legelőször is a németeknek a nyugattengeri tartományokban leendő oltalomnyújtás visszautasításában lett volna nyilvánlandó. Ellenben maga a császár, valamint Helena nagyhercegnő nem titkolták Német- és Poroszország iránti rokonszenvüket. Sz-Pétervárt nagyon kíváncsiak a viszály kimenetelére, mert ebben újmutatást vélnek látni Oroszország jövődö- beli külpolitikájára nézve.

KULONFELEK.

— Király ő Felsége folyó hó 26-án reg- gel 5 óra 39 perczkor a rendes vasútvonalattal Pestre érkezett. A pesti pályafőnél ő Felsége fo- gadására báró Wenkheim belügyminiszter, herceg Lichtenstein orsz. és Rosenzweig vár. parancsnokok, a két főváros főpolgármesterei és főkapitányai vol- tak jelen. Ő Felsége (huszárruhában) könnyedén leugrott a waggonból és jó reggelt kívánva, ko- csiba ugrott és elhajtott. Kísérőit 2 udvari és 6 bérkocsi követte. A kora reggeli idő daczára ne- hány száz ember volt az utcákon, kik ő Felségét éljenekkel üdvözölték.

— Halmozott teendőim szükségessé teszik, hogy a hivatalos fogadásokra eddig hetenkint szánt két napot ezentul egyre leszállítsam.

Jövő december hótól kezdve tehát, hivatalos fogadásokra minden héten egy — és pedig a keddi napot 11-től 1 óráig tűztem ki.

Miről a közönség alkalmazkodás végett ezen- nel értesíttetik.

Kelt Kolozsvárra, november hó 28-kán, 1867.
Gr. Péchy Manó, kir. bitos.

* Telekkönyv Erdélyben. Az „Unio”-nak Pestről jól értesült forrásból írják: Gr. Péchy Manó kir. biztos úr ő exeljának ítleile alatt több minisztertanácsban specialiter a királyhagományi vi- szonyokról folytak a tanácskozások, melyek ered- ményéről rövid idő múlva meg fog ismerkedni az ország. Jelenleg a telekkönyvezésre fordítja belügy- miniszteriumunk főfigyelmét. Eleinte azon nézet lát- szott e tekintetben túlsúlyra vergődni, hogy a mun- kálatokat vezető telekkönyvi központi igazgatóság székhelye Maros-Vásárhely legyen, — határozott megállapodás azonban eddig még nem történt; vagy az imént említett székely város, vagy Kolozsvár fog központ gyanánt kijelölgetni. A telekkönyvezési igazgatóság egy elnökből, egy igazgatóból, két fo- galmazóból s a szükséges irnoki személyzetből ál- land. Az elnökre nézve tudunkkal még nem tör- tént megállapodás. Igazgatóvá — jó forrásból me- ritett értesülésünk szerint — Boldizsár Ferencz fog kinevezetni, a ki már itt nálunk, különösen Pestmegyében, kitűnő jelelt adta szakismeretének és buzgalmanak akkor, midőn a hasonló munká- latokat vezette. Fogalmazóul egy magyar s egy ro- mán egyén alkalmaztatik. Több tagja a központi igazgatóságnak nem lesz. Ezenkívül helyszínelő biz- tosok is fognak kinevezetni, kik a telekkönyvezés tulajdonképpeni munkáját az illető községekben végzendik. Utóbb említett állomásokra esődöt nyit és hirdetend ki annak idején a belügyminiszterium, minéltoyva alkalom nyújtatik az illetőknek, kik képzettséget éreznek magukban pályázni. Elvül már előlegesen is megállapított, hogy a helyszí- nelő biztos állomások betöltésével különös figye- lembe részesülendnek a királyhagományi pályá- zók, — innen töltnek csak néhány egyén küldé- tik önköz, a kik mint már gyakorlottak és kitűnő szakavatottsággal bírók, mintegy zömét képezendik a helyszínelő biztosok testületének. Telekkönyvi bi- róóságok természetesen minden hatóság kebelében fognak felállítani, de majd csak akkor, ha a te- lekkönyvek már készen lesznek. Ez pedig megtör-

ténik körülbelül négy év alatt, mely idő rend- kívül rövid, ha a munka roppant terjedelmét tekintetbe vesszük, és hogy pontosan megtartat- hassák, fáradságtalan szorgalmat tesz szükségessé, valamint összhangzó segélynyújtást a hatóságok ré- széről is, miben egyébiránt — meg vagyunk győ- ződve — nem lesz hiány. A munkálatok még ez év folytán okvetlenül megkezdendek, és ha szeren- csésen befejeztetnek, oly intézménnyel gyarapo- dott ismét a bérczek kies hazája, melynek nagy horderejű hasznáról csakhamar a gyakorlat útján fog meggyőződni.

— Pesten e hó 26-kán ő Felsége elnöklete alatt minisztertanács tartott.

— Püspök Fogarassi M. ő exetiája a pápának 700 frt segélypénzt küldött.

— Azon hírt vesszük, hogy a magyar kir. testőrség szükséges szervezéséhez és végleges fel- állításához legközelebb csakugyan hozzáfognak, s már az erre célzó előmunkálatok folyamatban is vannak.

— Biztosan állithatjuk, hogy a ko- lozsvári „dalkör” alapszabályai felsőbb helyről me- gerősítve leérkeztek s jelenleg sajtó alatt vannak. Az egyet vasárnap decz. 1-én fogja tartani a vá- rosház köztermében alakuló és tisztválasztó köz- gyűlést, Ohajtjuk, hogy e közgyűlés minél látoga- tottabb legyen. Egyszersmind figyelmeztetjük, hogy a ki e gyűlésen választási jogot akar élvezni, Bogdán István, Demjén László és Stüger Béla uraknál magát előlegesen beíratathatja. (M. P.)

— A kath. status gyűléséről már bizo- nyos, hogy Fehérvártól össze, s pedig jövő évi január 5-én.

— Mint Dézsről írják, f. hó 27-kén te- mették ott el a széles körben tisztelt hazafit, ön- feláldozó családapát, a tetőtől talpig becsületes embert, B.-Szolnokmegye főerdőszét, Vajda Feren- czet. Béke lengjen a derék férfi porain!

— A „N. Wr. Tgbl.” szerint a belügyminis- teriumban élénk tanácskozások folytak, a jövő évi hadsereg-kiegészítés felett, melyekben Andrassy Gyula gróf is részt vett. Megállapítottak mindazon intézkedések, melyek szükségessé, hogy a magyar országgyűlés elé a jövő évi ünnecziókat iránt tör- vényjavaslat terjesztessék. Hallomás szerint a kor- mány 47,000 magyar ünnecziót kívánna. E nagy szám azon zavarokkal indokoltatnék, a mi az alsó Dunánál Szerbiában és Törökországban kitörni fo- nyog.

— Mult számunkban színészeink egy részét M.-Vásárhelyre utaztattunk. Közel is voltak hozzá, sőt a szekeret is meg voltak rendelve; az utazás azonban elmaradt, okát a conlissák takar- ják, az arrai felelettel együtt, ha lesz e már az utazásból valami vagy végkép elmarad.

— A „Pesti Napló” némely választó-kerü- let kiskorúsága ellen szólal fel, melyek, mint mondja, nem azért választanak, hogy képviselőjük legyen, hanem hogy minden helyes ok nélkül de- monstráljanak, s bebizonyítsák a képviselői kor- mányrai éretlenségüket. A baj előleges orvoslásá- ról értekezve, az angol igazolási rendszerre emlé- szik, mely szerint 1,000—2,000 frt cautio van egy petitióra vetve, sőt egyes kerületektől el is vétetik a választási jog; ugy hiszi, hogy hasonló valami lehetne nálunk is a visszaélések elleni gyökeres gyógyszer.

— Bécsben tárgyalások voltak folyamat- ban a horvát- s tótországi határvidékek rende- zése, s esetleg a horvát tartományi gyűlésre meg- hívása, s továbbá Dalmatiának Horvátországgal való viszonybáhoztalára nézve is, Andrassy gróf mi- niszterelnök és Rauch b. báni helynök közelebbi Bécsben léték nevezetes részben ezen tárgyalások- kal hozatik kapcsolatba.

— Kir. kézirat. Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán a miniszterelnökségnél üjon- nan szervezett osztálytanácsosi állomásra ludasi Gans Mór, a bécsi „Debatte” című lap kiadó tulajdonosát, a titkári állomásra pedig Ferencz József, a pesti egyetemnél szláv nyelvek tanárát kinevezem. Kelt Schönbrunnban, 1867. nov. 18.

Ferencz József, s. k. Gr. Andrassy Gy., s. k.
— A magyar kir. miniszterelnökséghez kinevezettek: fogalmazókká Okolicsányi Sándor, Berczik Árpád, Dux Lajos és Göcze István; fogal- mazósegéddé Markus István és irodatisztá Schiffer Ferencz.

— A bécsi egyetem fekete tábláján kö- vetkező hirdetés függeszettett ki: A jog- és állam- tudományi kar tanári collegiumának határozata foly- tán a dekanának kötelességévé tétetett, hogy min- den semestris elején bocsásson ki figyelmeztetést a tanulóknak az egyetemből jogosulatlan eltávozását illetőleg. S ér ezennel teljesítem kötelességemet, midőn a jogász urakat figyelmeztetem, hogy annak, kinek Bécsből jogosulatlan távolléte be fog bizo- nyíttatni, a látogatások bizonyítása meg fog tagad- tatni, s azért az ilyen magának tulajdonítsa a se- mestris elvesztését — a mint már példák erre csak- ugyan vannak. A dekan.

— Bécs birodalmi főváros is kiválólag né- pesedik a többi európai nagyvárosok sorában. Husz- huszonöt év előtt Bécs lakossága még alig haladta meg a 400,000 et, míg a legújabb összehasonlítás eredménye szerint folyó évi oct. végén 747,198 lé- lekre ment az. E számból férfi 204,642, nőszemély 303,409, tehát 100,000-el több mint a férfi, s 1—10 év közötti mindkét nemű gyermek 239,147 találattott.

— Egy cseh emigráns, a már lapunk- ban is említett Fries, mulatságos adatokat hoz a moszkvai ethnographiai kiállításról; többek közt írja, hogy a muszka imádók 6,000 palaczk pez- sőt fogyasztottak el; mindenikre 100 palaczk ju- tott. Könnyen magyarázható tehát az a határtalan lelkesedés.

— Az olasz sebestültek javára az ada- kozások folyvást tartanak. A „Hon” szerkesztősége ez adakozásokból már 3,000 forintot küldött Gari- baldinak egy szép levél kíséretében.

— Egy adat a szebeni landtagta történet választásokhoz. A „Gazetta” kedvenc eszméje, hogy a hol az ő férfai közül valamelyik van kö- vetjölőlttül felleptetve, ott minden román egy szív- vel és szájjal kiáltja rá a „szetredszkát”, sőt még a szavazó kínálja tyukkal, kalácsal a jelöltet, hogy szavazatát elfogadni méltóztassék. Milyen nagy kár, hogy az érintett választók legnagyobb része nem olvassa a „Gazetta”-t; nagyon szép bi- zonyítékokat veszít el e körülmény miatt. Ime a többi közt Gyaluból is akadna egy, ki okmányilag támogatná, melyben tisztán áll, hogy csak azon jelölt alatt engedik el a g. e. ekkésiaival szembeni tartozását, ha a román jelöltre szavaz, 20 frt egy szegény embernek sok pénz; arra szavazott tehát. A ki az okmányt alá nem írta, aztán tulfordult s beperelte; a szegény román bízva az írásba tett ígéretben, nem is gondolt a fizetésre, hanem azért a perköltségek addig nőttek, míg házat is elnyel- ték, s most az utczán elmélkedik a politika saját- ságairól, s jár ügyvédre ügyvédre írásaival, me- lyek nagyon különösen tanuskodnak a „Gazetta” fennebbi állítása mellett.

— Fiume városa a magyar országgyűléshez bekebelezetése érdekében küldöttséget intéz.

— A m. tudományos akadémia elha- tározta, hogy utolsó ízben a Bach-korszak alatt módosított alapszabályait a kor szükségéihez képest észszerűen átalakítja, s az új alapszabályok terv- zetének kidolgozását egy bizottságra bízta, melybe mindenik osztály két-két tagot küld. Az osztályok már megválasztották küldöttjeiket, nevezetesen a nyelv- és szépirodalmi osztály Pulszky Ferenczet és Toldy Ferenczet, a bölcsészeti Greguss Ágostont és Horváth Cirillt, a történelmi Csergery Antalt és Horváth Mihályt, a matematikai Szily Kálmánt és Sztoeczek Józsefet, végre a természet- tudományi Szabó Józsefet és Than Károlyt, s ezen tizenkéttagu bizottság megalakulván, működésüket már megkezdették.

— A „Kölnische Ztg.”-ban a bécsi mi- niszterium kinevezése tárgyában a következő com- binációval találkozunk: „Miniszterelnök Auersperg Carlos herceg lesz, ezt bizonyosnak lehet tekin- teni, kétségtelül továbbá az, hogy Berger nyeri az igazságügyminiszteri tárczát. Az államkanczellár igen óhajtaná Herbst és Giskra képviselőket meg- nyerni. Ha Taaffe belügyminiszter marad és igen le- het, hogy az marad, akkor Giskrára a kereskedelmi miniszterium vezérlete bízott, mert azt hiszik, hogy Giskra csakhamar feltalálna magát ezen szak- mában is, mint annak idejében a hadügyi dolgok- ban oly jártasságot szerzett, hogy katonai tekinté- lyek is bámúlták. Ha azonban Giskra a belügyi tárczával kínáltnék meg, Taaffe szerepelne mint kereskedelmi miniszter. A közoktatási miniszterium vagy a jelenlegi igazságügyér Hye vezérlete alatt hagyatnék, vagy Unger, Miklosich vagy Herbst alá rendeltetnék. Igen valószínű, hogy a nevezett jelöltek közül Herbst lesz a győztes. A jövődö- beli országos pénzügyérnek Brestel képviselőt ajánlják; ez esetben Becke a birodalmi pénzügyek vezetésére szorítkoznék. A mi a hadügyet illeti, bi- zonyos az, hogy John tábornok nem nagy népszé- rűségnek örvend. Hogy azért Gablenz által fog- e helyettesíttetni, még nem tudatik.

— A százezredik vasúti kerék került ki már a Ganz A. pesti gyárából mult szombaton; munkáit a gyáros ugyanaz nap fényesen meg- vendégelte. A vendégek száma, kik az ipar ez ün- nepére összegyűltek, 800-ra ment. A 100 ezeredik kerék dícsőítésére érem veretett.

— Oroszországban darab idő óta nagy katonai mozgalmak vannak, a nép közt az a hit van elterjedve, hogy küszöbén állanak egy nagy háborúnak, mely Konstantinápoly elfoglalásával vég- ződik. — Százada hit, régi nóta, nem újság.

— Hihaigazítás. Mult számunkban a vá- radi piaci árrol tudósításban hibásan áll „novem- ber 25”, miután a tudósítás 21-ről kelt.

KÖZGAZDASÁG.

Az o.-köblösi kőszénteleg.

T. szerkesztő úr! Ugy hiszem nem lesz ér- dektelen tudni valami bizonyost becses lapja olvasó közönségének az oláh-köblösi *) kőszéntelegekről s ezeknek már mívelésbe vett kiaknázásáról.

Való az, hogy városunk polgáraiból alakult társaság veszi mívelés alá s már e hó 15-kén az egyik m. k. szabadalmi helyiségen erőlyesen meg- kezdé műveletét. Ezért s egy általjában a vidék szemlélésére elhatározzam magam kirándulást tenni, és valóban a reá fordított időt elveszettnek nem tarthatom.

*) Nem magyar, mint a hogy az „Unio” tudósítója je- gyezte.

A földképzés, ásványtanokban tudományosan képzett egyéniségeknek tágas tér van nyitva ott buvárlatoknak. Azonban én, ki nem tartozom ilyen egyéniségek közé, csak feltélesen adom elő a lá- tottatkat, műértőleg azt hiszem, akad szakférfiaink közül, ki kimerítőleg fogja majd értesíteni a szom- jas tudnivalókat.

A mint bemenék O.-Köblökre az első pillanat- ban azon gondolkozám, e falunak jó főbírtokosa, vagy jó lelkesze, avagy mind a kettővel birnia kell, mert minden ház mögött nagy gyümölcsös kertek léteznek; de miután közelebb vevém szemügyre, már csak romjai a hajdan szépnek.

A régi jó földbírtokos nincs többé, a kinek intézkedése után lettek a kertek, a nép nem oly szorgalmas, s most sok szükségekkel küzd, no de a valódi tárgyra.

A falu tövéből délre nyulik fel egy lankás hegy, a melynek csak nyugatti lábát közel 200 öl hosszú, 3 öl mélységre metszi keresztül egy árok, melyben esővíz foly délre; ezen árok által áruilta el az említett hegy fekete aranyát, a mint az au- golok büszkén nevezni szokták kőszénket. *)

Ha az árok fenekéről jobbra-balra föltekint-ünk, a bámulat fogja el lényünk, látva, basalt szertileg lerakodott kőszénrétegeket. Emitt a vas élegülését, amott a kénnek, továbbá timsó stb. ásvá- nyok gazdag jelenségeit, láthatni helyenkint gaz- dagon tözeget (torfi) is.

Hogy milyen messzire nyulnak a kőszénréte- gek a hegy felső és alsó részeiben, még nem tu- datik; mielőtt azonban ezzel tisztába jönnének a vállalkozók, csak nyitott aknázással is, legalsóbb számításal 100,000 mázsa kőszén képesek át- adni a közforgalomnak.

E vállalat hogy nem csekély horderővel bír, többnemű gyáriparainkra vonatkozólag, addig is, a mig a vaspálya idáig jönné, ezt, azt hiszem, min- denki beláthatja; mert csak a most fennálló gyá- raink is mily sokat küzdenek a tüzelőfa magas árával gondolhatjuk, miután mi is tapasztalhatjuk nagyon érezhetőleg, hogy a tüzelőfa ára minden nap emelkedőben van.

A társaság kőszén-művelete hatalmas verseny- zője leendő a fával kereskedőknek, mert a gyárak merőben nélkülözhetik a tűzfát, s hátha még idő- vel előnyösebbnek is találándják, tüzelni az o.-köb- lösi kőszénal, ezen állításomat a közeli kísérletek igazolni fogják. **)

Az o.-köblösi kőszén-mívelés által photogén, paraphin, kénsavas vaséleg, timsó stb. gyárak emel- kedhetnek. Továbbá városunk régen óhajtott lég- szesz világítás is nyerhet, s ezen műtét által fojtó gázal montesített kőszén coak-á válván a mostan divó kemenczeinkben a legalkalmasabb szobafűtésre lesz alkalmas. De a mig ezt elérnők, addig is gon- doskodni fognak a vállalat élén állók arról, hogy természetes állapotjában is az o.-köblösi kőszénal lehessen szobafűtésre is használni, és ezen czélt könnyen elérhetni az által, ha külön e czélra ke- menczéket hoztatnak, melyeknek már régtől fogva di- vatban vannak külföldön.

Tekintve a kőszén olcsóságát a fa felett, csak hamar kifizetné ez újabb berendezését tüzelő he- lyeinknek.

Azon tudósítással végzem levelem, hogy a jövőhét folytán leendő kőszénlőre kiállitva o.-köb- lösi kőszén, a bonnan kísérletképpen egy pár má- zsát szolgálándnak helybeli gyáras urainknak.

Verecs Ferencz,
fényképez.

*) Múltán is, mert évenként 1400 millió mázsa kőse- net adnak Európa iparának.

**) Strippelmann szerint, 120 □ láb kőszén 100 □ láb kemény tüzelőfát helyettesít.

UJ POSTA.

— Bécs, nov. 27. A mai „Presse” arról ér- tesül, hogy Ausztria és Franciaország egyesített törekvéseinek sikerült, azon aggodalmakat megerőt- leníteni, melyeket Orosz- és Poroszország eddig a conferentia-javaslat elé helyeztek.

— Bukarest, nov. 26. A miniszterválozás szabadelvű szellemben következett be: Goleseo veszi át a miniszterelnökséget és külügyet, Jan Bratiano a belügyet s ideiglenesen a pénzügyet. Arion az igazságügyet, Donizi a közmunkák miniszteriumát, Gusti a cultus- és Adrian a hadügyi tárczát. Bratiano Demeter küldetést nyert a külföldre, hogy az idegen consuli törvény- hatóságok megszüntetése felett tárgyalásokat kezdjen.

Gabonaár Kolozsvárra nov. 28-kán 1867.

(Alsó a. mérő, középár.)
Tisztabúza 4 frt 54 kr. Elegybúza 3 frt 34 kr. Rozs 2 frt 80 kr. Árpa 2 frt 4 kr. Zab 1 frt 50 kr. Törökbuza 2 frt 10 kr. Pityóka — frt 90 kr. Marhabús fontja belváros 16, külvárosban 15 kr.

Távíratl tudósítás a bécsi börzéről.

Nov. 29-kén: 5°. Metaliques 100 frt 57.40. 5°. Nemzeti kölcsön 100 frt 66.30. Kamat 58.65. 1860. Kölcsön 83.80. Bankrészvény 678.—. Hitel- intézeti részvény 200 frt 183.90. London 10 ft st. 100 frt 23¹/₂ kr 120.40. Ezüst 118.50. Cs. királyi arany 5.72.

Nov. 21-kén: Földtethermentesi kötvény Ma- gyarországi 72.—. Erdélyi 64.75.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

Sz. 3277. 1867.

(371)

(2-3)

polgári.

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye törvényszéke közzirre teszi, miszerint a maros-vásárhelyi városi törvényszéknek 1864 évi october hó 5-én 4612 sz. a. kelt jogervényes ítélete alapján Richtzset Zsigmond felperesnek 6000 o. é. frt. váltó tőke, ennek 1865 évi július hó 16-tól járó kamata, a már eddig összesen 31 frt 44 krral törvényesített, úgy a jelenleg 15 frt 83 krral mérsékelt, nem különben az ezután felmerülő végrehajtási költségek erejéig alperes gr. Toldalagi Mihálynak már bíróság összeirt és az 1864 évi 579 sz. a. törvényszéki elfogadott becslési munkát szerént összesen 118014 o. é. frt 17 kr. az az száztizennyolcz ezer tizenegy forint 17 krra becsült Nagy-Erese határán lévő kövekezendő helyirási számok alatti fekvőségek: 232, 233, 234, 235, 238, 239, 241, 242, 243, 244, 245, 259, 279, 283, 296, 330, 331, 373, 380, 381, 382, 383, 404, 409, 410, 414, 452, 460, 474, 475, 479, 487, 496, 497, 517, 518, 580, 581, 599, 605, 608, 609, 610, 611, 613, 614, 619, 631, 642, 649, 650, 651, 652, 653, 657, 683, 684, 697, 705, 719, 766, 767, 890, 1027, 1053, 1086, 1263, 1269, 1270, 1271, 1286, 1303, 1515, 1518, melyek közül név szerént 327 hold 148 □ öl szántó, 230 hold 1304 □ öl kaszáló, 98 hold 1217 □ öl erdő, 5 hold 847 □ öl szőlő, 1 hold 287 □ öl legelő, 3 hold 160 □ öl nádas, 9 hold 1477 □ öl gyümölcsös kert, továbbá egy kétkerekű malom, valamint a 42, 43, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 61, 63, 74, 78, 81, 84, 91, 92, 93, 94, 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 35 számok alatt sövényházak, nemkülönben az udvarház, a hozzá tartozó mellék épületek; istálló, csűr, konyha, cselédház, gabonás, pálinkafőző sat. a törvényszék által megállított árverezési feltételek szerént leendő bírói elárverezése ezennel elrendeltetik, s annak foganatosítására két hatánap tűzött ki, u. m. 1868 évi január hó 8-ik napja és 1868 évi február hó 26-dik nap mindenkor d. e. 9 órája ezen törvényszék 7 számú szobájában.

Miről a venni szándékozók oly képpen értesítenek, hogy az árverezni kívánók kötelesek a becsár 10%-át mint bánatpénzt a törvényszéki árverezési biztos kezéhez letenni, s hogy az 1-ső hatánapon az elárverezendő fekvőségek, csak becsáron vagy azon felül, a második hatánapon pedig becsáron alól is a legtöbbet igénynek az árverezési feltételek szerént el fognak adni. — A többi árverezési feltételek úgy a becslési jegyzékben is a hivatalos órákban ezen törvényszéknél bár mikor megtekinthetők. —

A p. p. r. t. 509 §. szerént felhívának végre mindazon jelzalogos bitelezők, kiknek az eladandó jószág iránt bár mily jogcímen igényük, vagy azon betáblázás által nyert zálogjogos követeléstik van, hogy ez iránti igényüket, oly bizonyosan az eladásig jelentsek be, mivel ebbeli elmulasztásuk következményét csak is önmaguknak tulajdoníthatnák.

Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1867 szeptember 28 án tartott üléséből.

NEM HIVATALOS

(373)

CSAK, 28 kr.

fontja a háromszor tisztított moderateur-lámpa olajnak, finum szagtalan valódi-Petroleumnak fontja 20 kr.

Sántos-kávénak fontja 64 kr.
Ceylon-kávénak " 72 — 84 kr.
Laguare-kávénak " 74 — 78 kr.

Valóságos, s nem csk elnevezett

Cuba-kávénak fontja 84, 88, 96 kr.
Finum gyöngy-kávé fontja 90 — 96 kr.
Valódi china-Thea fontja 3 frtől 6 frtig.
" orosz-Thea fontja 1 frt 60 krtól 5 frtig.

Hazai-rum kupája 1 frt — kr.

Cubai-rum " 1 frt 50 kr.

VALÓDI Jamaicai-rum finom kupája 2 frt — kr.

Valódi Jamaicai-rum

legfinomabb kupája 2 frt 80 kr.

Friss pozsonyi-kétszersült fontja 60 és 75 kr.

KAPHATÓK:

CSIKY Testvéreknel

Kolozsvártt.

(335)

30/11

(6-9)

Altesti sérvéséseknek.

Hosszú évek óta van alólrt egy sérvés-kenőcs birtokában, melyet környezetben rendkívüli szerencsével alkalmazott. Fölgyógyultak folytonos ösztönzésére, az az ezennel szélesebb körbe lépek, s e nevezetes, általában semmi ártalmas szert magában nem foglaló gyógyszer minden sérvésesnek ajánlom. Egyszerűen reggel és este fölkenendő, s használata nem okoz legkevesebb alkalmatlanságot is. Egyedül kapható kis edényekben 3 frt 20 krral járval utasítással együtt Pesten Formágyi F. gyógyszerész urnál, Széchenyi sötány 26 sz.

Miután 26 évig szenvedtem sérvésben, mialatt folytonos felkötöt kelle használnom, legmelyebb halálal jelentem, hogy Sturzenegger G. úr kenőcse rövid időn tökéletesen meggyógyított. Schwellbrunn, Appenzell, april 23-kán, 1865.

H. J. Z. 46 éves.

Hálásan bizonyítom, hogy Sturzenegger Gottl. úr kenőcse engem 51 éves koromban egy viz- s egy lagy-éksértől tökéletesen megmentett. Weinfeldén, Thurgau, július 24-én, 1866.

J. G.

Örömmel ragadom meg a tollat, s tudatom Önnel, hogy engem, hála Istennek, kenőcsével 16 éves fájdalamtól tökéletesen meggyógyított. Ezerszer köszönöm ezt Önnek. Isten s ég meg fogja Önt áldani, mert megérdemelte. Ha minden embernek megmondhatnám, kik e bajban szenvednek, hogy Sturzenegger úr jó kenőcsét használják, megtenném. Konstanz, június 29-én, 1867.

F. H.

Tekintetes urat főkérem tisztelettel, hogy szenvedők számára nekem ismét 7 edénykét küldjön jeles sérv-kenőcsből, és pedig a gyengébb fájból 2-tőt, az erősebből 5-öt. Az eddig Öntől kapott adagok soba nem remélt kedvező eredményt szültek, s így Ön által a szenvedő emberiség egy oly szert nyert, a mely nemcsak minden élemltet kigúnyol, hanem a sérvben szenvedő emberek Önnel le nem irhatlan szavakkal hálára köteleztek. Steudnitz-Siegenderf, Haynani kerület, Porosz Slezia, július 31-én, 1867.

Dr. Kraudt.

(130)

30/11

(16-*)

Első rangú Párisi, Pesti és Rochlitzi híres gyógyszerész ház Bergmann és Comp. által feltalált kövekező serek ajánlatnak kegyes figyelembe vétel végett:

Katrány-szappan, bőrtisztítátságok ellen 1 darab 40 kr.
Köszvény-gyapott, minden rheumaticus fájdalmaul kitűnő hatással egy pakét 40 és 80 kr.

Szakállnövelő tinctura, legbiztosabb szer még igen fiatal embereknel és a legrovidebb idő alatt erős szakállat nevelő 1 és 2 frt.

Jég-pomádé, évek óta ismert és híres a haj fodritásra és erősítésre 1 tvegece 40, 60, 80 kr.

Foggyapott, mindennemű fájdalmaul egy pillanat alatti megszüntetésére, egy tok 30, 50 kr.

A francia cs. államokra nézve szabadalmazott.

Kolozsvárra nézve egyedüli raktár

WOLFF JÁNOS gyógyszerésznél.

(334)

30/11

(7-*)

BOSKOWITZ A.

optikai és diszaru raktára

a gróf Rbédei-féle házban alant a nagy kávéház mellett

KOLOZSVÁRTT AJÁNLJA:

Kettős nézesőveit (Operngucker) 5 frtől 100 frtig.

Távesőveit 4 frtől 70 frtig.

Óresiptetőit (Zwiker) 1 frtől felfelé.

Fényképeit a legnagyobb választékban 10 krtól 20 és 40 krig. Különféle urak és asszonyok számára való fényűzési czikkeit a legutányosb árakban.

Mindenféle mérnöki és rajz eszközeit és czirkalmait.

A cs. kir. katonatisztek és hivatalnok urak kaphatnak nézesőveket havonkénti részlet fizetés mellett.

Megrendelések mindenhol elküldetnek postai utánvét, vagy az érték előrei letévése mellett s a nem alkalmas tárgyak visszaesereltetnek.

Tudósításul! utánzások és vizsárlések kikötülése véget semféle újabb tárgyakat sem a kirakathá nem teszek, sem pedig az eladás előtt próbául ki nem köleszöszök.

Czetz János és társa

KOLOZSVÁRTT,

(középuteza Fölly-ház.)

Ajálják gazdagon ellátott női- és férfi divat-kereskedésüket, melyben folytonosan kaphatók és megrendelhetők a téli-idényre többféle Vattmol, Ripsz, Lüsster, Keoske- és Teveször ruha-kelmék, Casmirok, mindenféle színben.

(376)

(2-6)

Színes nehéz-selyem kelmék, izletes női-báron, posztó és tollu-kalapok, színházi-ingek, és főcék, goppingi-fűző-lájbik, sár-szoknyák, kitűnő kesztyűk, lábbelik, ruha-éktmények, s minden egyéb női-pipere-dolgok nagyválasztásban, továbbá:

Valódi rumburgi-, hollandi-, irlandi-, creász-len-vásznak, bécsi-házi és jó szalmazsáknak való vásznak, nagymennyiségben

asztalterítékek,

24 személytől lejjebb. Cradlik, nángénak és csinvándok, derekalytokoknak, finum damasz-ágyterítők, diván elejébe való és szoba-szőnyegek különféle színben, finum ripsz, selyem-damaszk, damasz és karton, butor-szővetek, többféle színben, legujabb francia-díszítésű kész butorok, egyrendbeli 120 frtől 400 frtig.

Kaphatók és megrendelhetők mindenféle nagyságu valódi lőször-madráczok, selyem- és casmir-paplanok és finum selyem-pokrőczok, nagyválasztásban és jutányos árakért.

Kész női-felöltök, a

legujabb divatszerént, üzletünk öszveköttetésben lévén a legelső

női- és férfi-szabókkal,

minden e szakba vágó megrendeléseket elvállalunk, gyors és jutányos szolgálat mellett.

(327)

30/11

(8-8)

ROSENTHAL H.

bécsi glycerin vas- és vas- gyomor-liqueure.

Melyek udvari tanácsos prof. Oppolzer által Bécsben Dr. Kováts, dr. Balassa és dr. Löwy — által Pesten — kitűnő vas- készit- ménynek ismertettek el, különösen gyógyítólak batnak gyomorbajokban, aranyérben, sárgaságban, vérbiányban, rozsul táplát, gövélyes, ideg- és ingyöngö egyéneknel eath. s a bécsi cs. kir. beteg-ápolásban már több év óta jó sikerrel használtatnak. Egy kis palaczk ára 1 frt 35 kr.

" nagy " " 2 " " "

ROSENTHAL H.

A fennebbi liqueurek valódi minőségben kaphatók:

Segesvárt: Teutsch J. B. urnál; főraktár.

Féjvárt: Dr. Reckert " "

Brassóban: Jekelius Károly " "

Cs.-Szeredán: Gözsy A. " "

Szebenben: Dr. Gaiser G. A. " "

Nagy-Selyen: Szenczy Gábor " "

Medgyesen: Wolff W. " "

Köhalmon: Nagelschmidt S. örököséinel.

Sz. Udvarhelyit: Kanizs A. Ján. urnál.

Főraktár egész Erdélyre nézve: TEUTSCH J. B.-nél Segesvártt.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvártt.

előfizethetni:

Horváth Mihály huszonöt év MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETÉBŐL

(1823-tól 1848-ig.)

2-dik átdolgozott kiadására,

mely legközelebb meg fog jelenni.

Előfizethetni az egész munkára 8frt 50 krral.

Könnyebb megszerzés végett, füzetenként is megrendelhető — öszvesen 10 füzet — 1 forintjával.

Ugyancsak STEIN JÁNOSnál kapható:

Dózsa Elek igen jól talált arczképe.

Ára 50 kr. Aranyozott keretben 1 frt.

Erdély építészeti emlékei

Irta KÖVÁRI LÁSZLÓ.

30 fametszvénynyel.

„Erdély régiségei“ második bővített kiadása.

Nagy nyolczadrét XII. és 335 lap vastag velin papíron, ára 4 frt o. é.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74. sz.)

A legjobb minőségű

javitott csavar-

és másnemű

korcsolyák

nagy választékban találhatók
Kolozsvártt QUAST JÁNOS kardcsinálónál
óvár, 212 sz. alatt.

A kolozsvári helyvéthető egyház és tanoda, közösen bíráto

273 és 274 számú lábos-háza

a jövő 1868-ik év április 24-én kezdve, hat évre haszonbérbe adandó. A bérleti kívánók ajánlataikat — melyhez a felajánlandó évi bér 10%-je bánatpénzt illetéklendő — f. évi december végeig beadhatják egyházi pénztárnok Filp Sam. uhoz — belkirdyutca 41 szám alatt — hol a haszonbéri feltételek, s más ide vonatkozó körülményekről is bővebben értekezhetni.

(375)

30/11

(2-3)

Auszt. Gresham, élet- és évjáradék biztosító társaság Bécsben.

Alólrt igazgatóság ezennel köztudomásra juttatja, hogy a társaság pesti képviseletét most már saját kezelése alá vette, s hogy a curatorium

Weiss Lipót urat az iroda vezetőjévé és Feld Salamon urat az acquisitio- és szervező-üzlet vezetőjévé nevezte ki Pesten a magyar, erdélyi, horvát- és tótországi képviseletnél.

Egyszersmind az auszt. Gresham eddigi magyar, erdélyi, horvát- és tótországi képviselője Altmann testvér urak által felügyelők és ügynőknek adott felhatalmazások megsemmisítetnek.

Bécs, novemb. 10-én, 1867

az Auszt. Gresham igazgatósága.

(372)

(2-3)

Elado ház és kert.

Külmonostorutczában a sétáttérre nyíló malomutczában a Fiker-bázzal átellenben lévő, Agostonféle 68 számú szegletház és telek, melynek nagy kiterjedésű kertje a Szamosig lenyulik, s több ujonan építendő telkekreis felosztható, egészen vagy részenként is eladó. Ertekezhetni iránta felsőszennutczában 71 szám alatt tulajdonos özv. Máthé Izsáknővel.

(108)

30/11

(3-3)

Zenegépeket

4-48 darabbal, melyek közt díszművek harangjátékkal, dob- és harangjátékkal, éghangokkal, mandolinna, expressióval sat.

Zeneszelenczék

2-12 darabbal, továbbá necessaryket, szivar- állványokat, svájci házacsakakat, fénykép albumokat, írószereket, szivartárczakat, dobány- és gyufa- szelenczék, tánczólabókat, dolgozó asztalakat, mind zenével, továbbá székeket, melyek ha ráül az ember zenének, ajánl Heller J. H. Bern-ben. Franco.

Ezen művek, kedves hangokkal minden kedélyt felvidítván, nem kelene hogy egy szalonból s egyetlen beteg-ágy mellől is hiányozzanak; — kész darabok nagy raktára. Javítások elvállaltatnak. Önjátszó villanyos zongorák darabja 10,000 frank.